

Torre Vilella

Bagà

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Nucli històric. Plaça Raval, darrera nº 1 de la Plaça Catalunya
Emplaçament A la plaça del raval, darrera de ca la Masa

Coordenades:

Latitud: 42.25304
Longitud: 1.86202
UTM Est (X): 406129
UTM Nord (Y): 4678498

Classificació

Número de fitxa 08016-23
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Medieval
Segle XIV
Any 1358
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Nivell protecció a les NNSS de Bagà any 1983: 1c (conservació estructura urbana i edificació).
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Defensa
Observacions protecció: BIC R-I-51-5194, llei 16/1985 06 25 BOE(muralles)
Data aprovació: dv., 22/04/1949 - 12:00
Accés Obert
Ús actual: Estructural
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 47305DG0768N
Fitxes associades:

[Muralles](#)

Descripció

Era molt similar a la torre del Portalet i encara queda el basament de la torre que s'ha reomplert i actualment és un petit terrat darrera de ca la Masa, a la plaça del Raval. És un basament semicircular que mostra una torre d'aproximadament 3 metres de diàmetre, construïda amb blocs de pedra grossos però no gaire ben tallats.

Observacions:

Cada portal tenia una sola torre, mai es parla de dues. Entre 1342 i 1394 es treballa en la construcció de les torres. El 1358 trobem les torres de Brocà, Bestorre, Cerdana, Conilleres, Enveig, espassén, Fonoll., Gandesa, Jossana, Malanyeu, Bernat Mercer, Oliver Saig, Pere de l'Olm, Sobirana i Vilella (VILADÉS, 1996). Tot i que surten anomenades tantes torres es creu que tan sols hi haurien set i que agafarien diferents noms: Portella, Malanyeu, Gandesa, Sobirana, Santa Maria, Portalet, Vilella, concentrades als murs de tramuntana i llevant. Al segle XIV sembla que totes les torres eren quadrades ja que en ser fetes amb tàpia no podien ser rodones. Encara resten les bases de la torre Sobirana, del Portalet i la de l'Homenatge. Les torres circulars, la Portella i la Vilella, pertanyen a reformes fetes al segle XV i XVI. Els sistema constructiu era similar al dels murs: la part inferior fins al primer pis era de pedra i la superior amb tàpia amb una alçada d'uns vuit o nou metres. A partir de la meitat el mur s'aprimava. És possible que la porta d'entrada no fos arran de terra, sinó al primer pis, accedint amb una escala de fusta. El nombre de pisos depenia de la seva alçada. Els sostres estaven formats per una jàssera central, bigues i un empostissat. Hi havia espitlleres estretes i verticals per permetre la visibilitat cap a l'exterior, generalment dirigides al portal. La coberta a una vessant amb orientació nord-sud, formada per bigues, una xarxa de boix, un gruix de terra i la fulla igual que els murs. Mapa del nucli antic de Bagà. Diputació de Barcelona, servei cartogràfic. Escala 1:1000.

Història

L'any 1233 Galceran III de Pinós i la seva muller Esclarmonda, atorguen la carta de franqueses a la vila de Bagà que permet la construcció de la vila al peu del castell dels barons. La construcció de les muralles s'inicià a partir del 1234 i segons Mn. Serra Vilaró ja estaven construïdes al 1294 (SERRA VILARÓ, 1930) i aquestes aprofitarien els murs de les cases. Tenim documentades diferents obres de reconstrucció i ampliació de les muralles i les torres durant el segle XIV. Sembla que aquesta era la torre més important ja que estava situada al portal de Vilella, entrada principal a la vila des del camí Ral de Cerdanya. L'any 1358 es treballava per acabar-la, ja que havia estat començada abans de la pesta negra. La major part de la pedra es treia de l'antiga església de Sant Sebastià quan es va deixar d'utilitzar ja que existia la nova església al nucli. A mitjans del segle XIII va començar a créixer la vila i és possible que al segle XIV, a mesura que creixia la població, s'ensorressin part de les muralles anteriors i es construïssin nous trams ampliant el perímetre del recinte emmurallat, constant a partir del 1358 la construcció de noves torres i murs. Aquesta torre encara es pot veure sencera a fotografies de principis de segle XX essent molt similar a la torre de la Portella. Va ser enderrocada quasi totalment el 1930.

Bibliografia

AA.VV. (1985). Catalunya Romànica. Vol. XII El Berguedà. Fundació Enciclopèdia Catalana. SERRA VILARÓ, J. (1930). Baronies de Pinós i Mataplana. Investigació als seus arxius. 3 vols. Reedició de 1989 del Centre d'Estudis Baganesos. VILADÈS, R. (1996). Les muralles de Bagà. Llibres de l'Àmbit, nº 8. Àmbit de Recerques del Berguedà.

